

ردیف	نمره																																																																
۱	وزن بیت زیر را بدون تقطیع هجایی و جداسازی پایه‌های آوایی بنویسید. «زین هم‌رهان سست‌عنصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست»																																																																
۲	اختیارات شاعری زبانی را در بیت زیر نشان دهید. «ز آن‌گه که بر آن صورت خوبم نظر افتاد از صورت بی‌طاقتی‌ام پرده برافتاد»																																																																
۳	با توجه به تقطیع و نشانه‌گذاری بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید. «مَلامَتِ مَنِ مَسکین کسی کند که نداند که عشق تا به چه حدّ است و حسن تا به چه غایت» <table><tr><td>م</td><td>لا</td><td>مَ</td><td>تَ</td><td>م</td><td>ن</td><td>مس</td><td>کین</td><td>ک</td><td>سی</td><td>کُ</td><td>ند</td><td>ک</td><td>نَ</td><td>دا</td><td>ند</td></tr><tr><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td></tr><tr><td>کِ</td><td>عش</td><td>ق</td><td>تا</td><td>ب</td><td>چ</td><td>حد</td><td>دس</td><td>تُ</td><td>حُ</td><td>ن</td><td>تا</td><td>بِ</td><td>چِ</td><td>غا</td><td>یت</td></tr><tr><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>U</td><td>—</td><td>حذف همزه</td><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>—</td><td>U</td><td>U</td><td>—</td><td>—</td></tr></table> الف) پایه‌های آوایی مصراع اول را نشان دهید. ب) وزن آن را بنویسید. ج) اختیارات شاعری را بیابید و نوع آن را تعیین کنید.	م	لا	مَ	تَ	م	ن	مس	کین	ک	سی	کُ	ند	ک	نَ	دا	ند	U	—	U	—	U	U	—	—	U	—	U	—	U	U	—	—	کِ	عش	ق	تا	ب	چ	حد	دس	تُ	حُ	ن	تا	بِ	چِ	غا	یت	U	—	U	—	U	U	—	حذف همزه	U	—	U	—	U	U	—	—
م	لا	مَ	تَ	م	ن	مس	کین	ک	سی	کُ	ند	ک	نَ	دا	ند																																																		
U	—	U	—	U	U	—	—	U	—	U	—	U	U	—	—																																																		
کِ	عش	ق	تا	ب	چ	حد	دس	تُ	حُ	ن	تا	بِ	چِ	غا	یت																																																		
U	—	U	—	U	U	—	حذف همزه	U	—	U	—	U	U	—	—																																																		
۴	با توجه به تقطیع و پایه‌های آوایی مصراع زیر، در کدام هجاها، اختیار شاعری تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه دیده می‌شود؟ <table><tr><td>لب گی ری یُ</td><td>رخ بو سی</td><td>می نو شی یُ</td><td>گل بو یی</td></tr><tr><td>U — — —</td><td>— — —</td><td>U — — —</td><td>— — —</td></tr><tr><td>مستفعل</td><td>مفعولن</td><td>مستفعل</td><td>مفعولن</td></tr></table>	لب گی ری یُ	رخ بو سی	می نو شی یُ	گل بو یی	U — — —	— — —	U — — —	— — —	مستفعل	مفعولن	مستفعل	مفعولن																																																				
لب گی ری یُ	رخ بو سی	می نو شی یُ	گل بو یی																																																														
U — — —	— — —	U — — —	— — —																																																														
مستفعل	مفعولن	مستفعل	مفعولن																																																														
۵	بیت زیر را تقطیع کنید و اختیارات شاعری زبانی را نشان دهید. می صوفی‌افکن کجا می‌فروشند که در تابم از دست زهد ریایی																																																																
۶	«تلمیح» به‌کاررفته در بیت زیر را توضیح دهید. خورده است خدا ز روی تعظیم سوگند به روی همچو ماهت																																																																
۷	ادبیات بیداری را تعریف و نام دیگر آن را بیان کنید.																																																																
۸	دو مورد از مهم‌ترین روزنامه‌هایی که در سال‌های اول مشروطه منتشر شد را نام ببرید و بگویید هر کدام با مدیریت چه کسی بود؟																																																																
۹	دیوان ادیب‌الممالک فراهانی شامل چه مطالبی بود؟																																																																
۱۰	از آغاز تا پدید آمدن نثر فارسی به سمت سادگی و روانی پیش رفت.																																																																
۱۱	عبارت‌های درست و نادرست را مشخص کنید. الف: از آغاز سلطنت ناصرالدین‌شاه تا پدید آمدن مشروطیت نثر فارسی به سمت سادگی و روانی پیش رفت. ب: درون‌مایه نثر دوره بیداری که در سال‌های نزدیک به انقلاب مشروطه، آزادی و آزادی‌خواهی، سنت‌شکنی و تجددخواهی بود تغییر یافت.																																																																

ردیف	نمره
۱۲	کدام یک از موارد زیر، از موارد «کم توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی در شعر دورهٔ بیداری» نیست؟ (الف) اغلب شاعران صرفاً به شکل و ظاهر، گرایش داشتند. (ب) برخی شاعران تسلط کافی برای ادبیات کهن نداشتند. (ج) شاعران برای آگاه‌سازی مردم و انتشار آثار در روزنامه‌ها ناگزیر بودند، به شتاب شعر بسرایند.
۱۳	با توجه به سرودهٔ زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «در فکر آن گودالم / که خون تو را مکیده است / هیچ گودالی چنین رفیع ندیده بودم / در حفیض هم می‌توان عزیز بود» (موسوی گرمارودی)
	(الف) آرایهٔ پارادوکس را نشان دهید.
۱۴	با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: «... مخدوم مهربان من! از آن زمان که رشتهٔ مراودت حضوری گسسته و شیشهٔ شکیبایی از سنگ تفرقه و دوری شکسته، اکنون مدّت دو سال افزون است که نه از طرف بریدی و سلامی و نه از اینجانب قاصدی و پیامی. طایر مکاتبات را پُر بسته و کلبهٔ مراودات را در بسته ...»
	(الف) محوری‌ترین پیام متن بالا چیست؟
	(ب) نوع ترکیب «کلبهٔ مراودات» را بنویسید.
	(پ) نمونه‌ای از «سجع» در متن بالا بیابید و آن را بنویسید.
	(ت) چند «اضافهٔ تشبیهی» در متن بالا به کار رفته است؟
۱۵	نشانه‌های هجایی بیت‌های زیر را به دو صورت دسته‌بندی کنید. پس از تعیین پایه‌های آوایی، وزن هر یک را بنویسید.
	(الف) دانست که دل اسیر دارد دردی نه دواپذیر دارد
	(ب) دی شیخ با چراغی همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست (مولوی)
	(پ) دنیا نیرزد آن که پریشان کنی دلی زنهار بد مکن که نکرده است عاقلی (سعدی)
	(ت) آبی‌تر از آنیم که بی‌رنگ بمیریم از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم (شهید محمد عبدی)
۱۶	کدام گزینه از شاعران قصیده‌سرا به سبک شاعران کهن خراسانی و عهد سلجوقی است؟ (۱) قانّی شیرازی (۲) مجمر اصفهانی (۳) فروغی بسطامی (۴) نشاط اصفهانی

ردیف	نمره											
۱۷		آرایهٔ «تضمین» را در موارد زیر بیابید و مورد تضمین‌شده را مشخص کنید.										
		الف شب وصل است و طی شد نامهٔ هجر «سلامّ فيه حتی مطلع‌الفجر»										
		ب آتش دل بسوخت خواجه را و قنّا ربّنا عذاب النَّار										
۱۸		بیت زیر دارای تضاد است یا تناقض؟ «شود از مَهر خموشی دل خامش گویا جوش می در جگر خم ز سر بسته بود»										
۱۹		بیت «گفت آن یار کز او گشت سرِ دار بلند به کدام داستان اشاره دارد؟ جُرْمش این بود که اسرار هویدا می‌کرد»										
۲۰		در بیت «با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»: (الف) بخش‌های پدیدآورندهٔ لف و نشر را بنویسید. (ذکر چهار مورد مدّ نظر است). (ب) نوع لفّ و نشر را بنویسید.										
۲۱	۱	مشخّص کنید هر یک از آثار ذکرشده در ستون «ب» مربوط به کدام نویسنده یا شاعر در ستون «الف» است؟ <table><tr><td>گروه «الف»</td><td>گروه «ب»</td></tr><tr><td>۱) میرزادهٔ عشقی</td><td>تاریخ تطوّر نظم فارسی</td></tr><tr><td>۲) میرزا حسن‌خان بدیع</td><td>سه تابلوی مریم</td></tr><tr><td>۳) قائم مقام فراهانی</td><td>شمس‌الدین و قمر</td></tr><tr><td>۴) ملک‌الشعراى بهار</td><td>منشآت</td></tr></table>	گروه «الف»	گروه «ب»	۱) میرزادهٔ عشقی	تاریخ تطوّر نظم فارسی	۲) میرزا حسن‌خان بدیع	سه تابلوی مریم	۳) قائم مقام فراهانی	شمس‌الدین و قمر	۴) ملک‌الشعراى بهار	منشآت
گروه «الف»	گروه «ب»											
۱) میرزادهٔ عشقی	تاریخ تطوّر نظم فارسی											
۲) میرزا حسن‌خان بدیع	سه تابلوی مریم											
۳) قائم مقام فراهانی	شمس‌الدین و قمر											
۴) ملک‌الشعراى بهار	منشآت											
۲۲	۰.۷۵	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «بسیاری از امور و وقایع را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان و قدم گذاردن آنها به راه تمدن و باعث آن را جز مرحوم میرزا تقی‌خان امیرنظام، احدی را سراغ نداریم. کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون و اصلاح کار دفتر و مالیه که خرج دو <u>کرور</u> اضافه بر دخل بود و عمارت خرابی‌های دیگر که به زودی محال می‌نمود گواه و دلیل بزرگی مرد است.» (الف) کاربرد واژهٔ مشخّص‌شده، نشان‌دهندهٔ کدام ویژگی زبانی نثر بیداری است؟ (ب) یک واژهٔ ترکی در متن بیابید و بنویسید. (ج) این نثر و قابل فهم است.										
۲۳	۰.۵	موسیقی شعر (۶ نمره) تقطیع هر یک از ترکیب‌های «سوی من: UU –» و «سرافرازی: U – –» با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟										

ردیف	نمره															
۲۴	۰.۷۵	وزن مناسب بیت در ستون «الف» را از ستون «ب» انتخاب کنید. <table><tr><th>«الف»</th><th>«ب»</th></tr><tr><td>الف) راستی کن که راستان رستند</td><td>۱) فاعلاتن مفاعیلن فعلن</td></tr><tr><td>ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است</td><td>۲) مفاعیلن مفاعیلن فعولن</td></tr><tr><td>ج) محمد کآفرینش هست خاکش</td><td>۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن</td></tr><tr><td>هزاران آفرین بر جان پاکش</td><td></td></tr><tr><td>راستان در جهان قوی دستند</td><td></td></tr><tr><td>ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت</td><td></td></tr></table>	«الف»	«ب»	الف) راستی کن که راستان رستند	۱) فاعلاتن مفاعیلن فعلن	ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است	۲) مفاعیلن مفاعیلن فعولن	ج) محمد کآفرینش هست خاکش	۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن	هزاران آفرین بر جان پاکش		راستان در جهان قوی دستند		ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	
«الف»	«ب»															
الف) راستی کن که راستان رستند	۱) فاعلاتن مفاعیلن فعلن															
ب) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است	۲) مفاعیلن مفاعیلن فعولن															
ج) محمد کآفرینش هست خاکش	۳) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن															
هزاران آفرین بر جان پاکش																
راستان در جهان قوی دستند																
ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت																
۲۵	۰.۷۵	با توجه به بیت: «پیش از تو آب معنی دریا شدن نداشت / شب مانده بود و جرئت فردا شدن نداشت» به پرسش‌ها پاسخ دهید.														
		الف) در کدام هجای مصرع اول اختیار زبانی «تغییر کمیّت مصوّت‌ها» داریم؟														
		ب) در هجای دوم مصرع اول کدام اختیار زبانی صورت گرفته است؟														
		پ) این بیت را می‌توان به دو صورت «همسان» و «ناهمسان» تقسیم‌بندی کرد. درست نادرست														

ردیف	نمره																																																																																																
۱	مستفعلن مفاعِلْ مستفعلن فَعْل یا مفعولُ فاعلاتْ مفاعیلُ فاعلن پایه‌های آوایی مصراع اول چنین است: زین هم رها / نِ سس ت ع / نا صر د لم / گِ رفت																																																																																																
۲	<table><tr><td>زَن</td><td>گَه</td><td>کِ</td><td>بَ</td><td>رَانِ</td><td>صو</td><td>رَ</td><td>تِ</td><td>خو</td><td>بِم</td><td>نَ</td><td>ظَ</td><td>رِفِ</td><td>تاد</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="4">حذف همزه</td><td colspan="4">حذف همزه</td><td colspan="6">حذف همزه</td></tr></table> <table><tr><td>از</td><td>صو</td><td>رَ</td><td>تِ</td><td>بی</td><td>طا</td><td>قَ</td><td>تِی</td><td>یَمِ</td><td>پَر</td><td>دِ</td><td>بَ</td><td>رِفِ</td><td>تاد</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>≠ U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="4"></td><td colspan="4">تبدیل بلند به کوتاه</td><td colspan="4">حذف همزه</td><td>حذف همزه</td></tr><tr><td colspan="4">مستفعلُ</td><td colspan="4">مستفعلُ</td><td colspan="4">مستفعلُ</td><td>فع لن</td></tr></table>	زَن	گَه	کِ	بَ	رَانِ	صو	رَ	تِ	خو	بِم	نَ	ظَ	رِفِ	تاد	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	حذف همزه				حذف همزه				حذف همزه						از	صو	رَ	تِ	بی	طا	قَ	تِی	یَمِ	پَر	دِ	بَ	رِفِ	تاد	-	-	U	U	-	-	U	≠ U	-	-	U	U	-	-					تبدیل بلند به کوتاه				حذف همزه				حذف همزه	مستفعلُ				مستفعلُ				مستفعلُ				فع لن
زَن	گَه	کِ	بَ	رَانِ	صو	رَ	تِ	خو	بِم	نَ	ظَ	رِفِ	تاد																																																																																				
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-																																																																																				
حذف همزه				حذف همزه				حذف همزه																																																																																									
از	صو	رَ	تِ	بی	طا	قَ	تِی	یَمِ	پَر	دِ	بَ	رِفِ	تاد																																																																																				
-	-	U	U	-	-	U	≠ U	-	-	U	U	-	-																																																																																				
				تبدیل بلند به کوتاه				حذف همزه				حذف همزه																																																																																					
مستفعلُ				مستفعلُ				مستفعلُ				فع لن																																																																																					
۳	<table><tr><td>الف) م لا م ت</td><td>م ن مس کین</td><td>ک سی کُ ند</td><td>کِ ن دا ند</td></tr><tr><td>ک عشق تا</td><td>ب چ حد دس</td><td>تُ حسن تا</td><td>بِ چ غایت</td></tr><tr><td>ب) م فاع لن</td><td>ف ع لا تن</td><td>م فاع لن</td><td>فَع لا تن</td></tr></table> (ج) هجای چهارم مصراع اول: تبدیل کوتاه به بلند (ت)، حذف همزه: هجای هشتم مصراع دوم (دس)	الف) م لا م ت	م ن مس کین	ک سی کُ ند	کِ ن دا ند	ک عشق تا	ب چ حد دس	تُ حسن تا	بِ چ غایت	ب) م فاع لن	ف ع لا تن	م فاع لن	فَع لا تن																																																																																				
الف) م لا م ت	م ن مس کین	ک سی کُ ند	کِ ن دا ند																																																																																														
ک عشق تا	ب چ حد دس	تُ حسن تا	بِ چ غایت																																																																																														
ب) م فاع لن	ف ع لا تن	م فاع لن	فَع لا تن																																																																																														
۴	اختیارات شاعری: تبدیل مصوت بلند به کوتاه در هجای ۳ و هجای ۵: «ری» و «شی»																																																																																																
۵	<table><tr><td>مِ</td><td>یِ</td><td>صو</td><td>فی</td><td>یَفِ</td><td>کن</td><td>کُ</td><td>جا</td><td>می</td><td>فُ</td><td>رو</td><td>شند</td></tr><tr><td>U</td><td>≠ U</td><td>-</td><td>≠ U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>کِ</td><td>در</td><td>تا</td><td>بَ</td><td>مَز</td><td>دَس</td><td>تِ</td><td>زه</td><td>دِ</td><td>رِ</td><td>یا</td><td>یی</td></tr><tr><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>≠ U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="2">فعولن</td><td colspan="2">فعولن</td><td colspan="2">فعولن</td><td colspan="2">فعولن</td><td colspan="4">فعولن</td></tr></table> حذف همزه: هجاهای ۵ مصراع اول و ۵ مصراع دوم تبدیل کوتاه به بلند: هجای ۲ مصراع اول و ۹ مصراع دوم تبدیل بلند به کوتاه: هجای ۴ مصراع اول	مِ	یِ	صو	فی	یَفِ	کن	کُ	جا	می	فُ	رو	شند	U	≠ U	-	≠ U	-	-	U	-	U	U	-	-	کِ	در	تا	بَ	مَز	دَس	تِ	زه	دِ	رِ	یا	یی	U	-	U	U	-	-	U	-	≠ U	U	-	-	فعولن		فعولن		فعولن		فعولن		فعولن																																							
مِ	یِ	صو	فی	یَفِ	کن	کُ	جا	می	فُ	رو	شند																																																																																						
U	≠ U	-	≠ U	-	-	U	-	U	U	-	-																																																																																						
کِ	در	تا	بَ	مَز	دَس	تِ	زه	دِ	رِ	یا	یی																																																																																						
U	-	U	U	-	-	U	-	≠ U	U	-	-																																																																																						
فعولن		فعولن		فعولن		فعولن		فعولن																																																																																									
۶	این بیت تلمیح دارد به آیه‌ای از قرآن که در آن، خداوند به جان پیامبر سوگند یاد کرده است. «لَعْمَرُکَ اِنَّهُمْ لَفِی سَکْرَتِهِمْ یَعْمَهُونَ» (آیه ۷۲ سوره حجر)																																																																																																
۷	به نوعی از ادبیات که گویای اوضاع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی آن روزگار (قرون دوازدهم و سیزدهم) است، ادبیات بیداری یا ادبیات مشروطه می‌گویند.																																																																																																
۸	از مهم‌ترین روزنامه‌ها می‌توان «صوراسرافیل»، با مدیریت میرزا جهانگیرخان صوراسرافیل و «نسیم شمال» با مدیریت و نویسندگی سید اشرف‌الدین گیلانی را نام برد.																																																																																																
۹	دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بند و مسط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کند.																																																																																																
۱۰	سلطنت ناصرالدین‌شاه - مشروطیت																																																																																																
۱۱	الف: درست ب: نادرست. در این دوره با لحنی آرام‌تر ادامه یافت.																																																																																																

ردیف	نمره																				
۱۲	الف) اغلب شاعران صرفاً به شکل و ظاهر، گرایش داشتند.																				
۱۳																					
۱۴	الف) گودال رفیع																				
۱۵	الف) شکایت از دوری و عدم ارتباط با محبوب خود یا هر مفهوم درست دیگر																				
	ب) ترکیب اضافی یا اضافه تشبیهی																				
	پ) گسسته و شکسته یا موارد درست دیگر در متن																				
	ت) شش (رشتهٔ مراودات، شیشهٔ شکیبایی، سنگ تفرقه، سنگ دوری، طایر مکاتبات، کلبهٔ مراودات)																				
	الف) شیوهٔ اول:																				
	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>دا نِس ت کِ</td><td>دِل آ سی ر</td><td>دا رَد</td></tr><tr><td></td><td>دَر دی نَ دَ</td><td>وا پَ ذی ر</td><td>دا رَد</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مستفعل</td><td>فاعلات</td><td>فعلن</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>-U - -</td><td>U - U-</td><td>--</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	دا نِس ت کِ	دِل آ سی ر	دا رَد		دَر دی نَ دَ	وا پَ ذی ر	دا رَد	وزن	مستفعل	فاعلات	فعلن	نشانه‌های هجایی	-U - -	U - U-	--				
پایه‌های آوایی	دا نِس ت کِ	دِل آ سی ر	دا رَد																		
	دَر دی نَ دَ	وا پَ ذی ر	دا رَد																		
وزن	مستفعل	فاعلات	فعلن																		
نشانه‌های هجایی	-U - -	U - U-	--																		
	شیوه دوم:																				
	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>دا نِس ت</td><td>کِ دِل آ سی</td><td>ر دا رَد</td></tr><tr><td></td><td>دَر دی نَ</td><td>دَ وا پَ ذی</td><td>ر دا رَد</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفعول</td><td>مفاعیل</td><td>فعلن</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>U - -</td><td>-U - U</td><td>- - U</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	دا نِس ت	کِ دِل آ سی	ر دا رَد		دَر دی نَ	دَ وا پَ ذی	ر دا رَد	وزن	مفعول	مفاعیل	فعلن	نشانه‌های هجایی	U - -	-U - U	- - U				
پایه‌های آوایی	دا نِس ت	کِ دِل آ سی	ر دا رَد																		
	دَر دی نَ	دَ وا پَ ذی	ر دا رَد																		
وزن	مفعول	مفاعیل	فعلن																		
نشانه‌های هجایی	U - -	-U - U	- - U																		
	ب) شیوهٔ اول:																				
	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>دی شی خ با</td><td>چ را غ هـ</td><td>می گش ت گر</td><td>دِ شَهر</td></tr><tr><td></td><td>گَز دی وُ دَد</td><td>مَ لَو لَ مَ</td><td>اِن سا نَ ما</td><td>رِ زوست</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مستفعلن</td><td>مفاعل</td><td>مستفعلن</td><td>فعلن</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>-U - -</td><td>UU - U</td><td>-U - -</td><td>-U</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	دی شی خ با	چ را غ هـ	می گش ت گر	دِ شَهر		گَز دی وُ دَد	مَ لَو لَ مَ	اِن سا نَ ما	رِ زوست	وزن	مستفعلن	مفاعل	مستفعلن	فعلن	نشانه‌های هجایی	-U - -	UU - U	-U - -	-U
پایه‌های آوایی	دی شی خ با	چ را غ هـ	می گش ت گر	دِ شَهر																	
	گَز دی وُ دَد	مَ لَو لَ مَ	اِن سا نَ ما	رِ زوست																	
وزن	مستفعلن	مفاعل	مستفعلن	فعلن																	
نشانه‌های هجایی	-U - -	UU - U	-U - -	-U																	
	شیوه دوم:																				
	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>دی شی خ</td><td>با چ را غ</td><td>هـ می گش ت</td><td>گر دِ شَهر</td></tr><tr><td></td><td>گَز دی وُ</td><td>دَد مَ لَو لَ</td><td>مُ اِن سا نَ</td><td>ما رِ زوست</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفعول</td><td>فاعلات</td><td>مفاعیل</td><td>فاعیل</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>U - -</td><td>U - U-</td><td>U - -U</td><td>-U-</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	دی شی خ	با چ را غ	هـ می گش ت	گر دِ شَهر		گَز دی وُ	دَد مَ لَو لَ	مُ اِن سا نَ	ما رِ زوست	وزن	مفعول	فاعلات	مفاعیل	فاعیل	نشانه‌های هجایی	U - -	U - U-	U - -U	-U-
پایه‌های آوایی	دی شی خ	با چ را غ	هـ می گش ت	گر دِ شَهر																	
	گَز دی وُ	دَد مَ لَو لَ	مُ اِن سا نَ	ما رِ زوست																	
وزن	مفعول	فاعلات	مفاعیل	فاعیل																	
نشانه‌های هجایی	U - -	U - U-	U - -U	-U-																	
	پ) شیوهٔ اول:																				
	ت) شیوهٔ اول:																				
	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>آ بی تَ رَ</td><td>زا نی م کِ</td><td>بی رَن گِ بَ</td><td>می ریم</td></tr><tr><td></td><td>اَز شی شِ نَ</td><td>بو دی م کِ</td><td>با سَن گِ بَ</td><td>می ریم</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مستفعل</td><td>مستفعل</td><td>مستفعل</td><td>مُستف</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>UU - -</td><td>UU - -</td><td>UU - -</td><td>--</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	آ بی تَ رَ	زا نی م کِ	بی رَن گِ بَ	می ریم		اَز شی شِ نَ	بو دی م کِ	با سَن گِ بَ	می ریم	وزن	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مُستف	نشانه‌های هجایی	UU - -	UU - -	UU - -	--
پایه‌های آوایی	آ بی تَ رَ	زا نی م کِ	بی رَن گِ بَ	می ریم																	
	اَز شی شِ نَ	بو دی م کِ	با سَن گِ بَ	می ریم																	
وزن	مستفعل	مستفعل	مستفعل	مُستف																	
نشانه‌های هجایی	UU - -	UU - -	UU - -	--																	

ردیف	نمره																																		
	<table><tr><td rowspan="4">پایه‌های آوایی</td><td>دُن یا نَ یَر</td><td>رَ دان کِ پَ</td><td>ری شان کُ نی</td><td>دِ لی</td></tr><tr><td>زِن ها ر بَد</td><td>مَ کُن کِ نَ</td><td>کَر دَس ت عا</td><td>قِ لی</td></tr><tr><td>مستفعلن</td><td>مفاعِلْ</td><td>مستفعلن</td><td>فَعْل</td></tr><tr><td>-U - -</td><td>UU - U</td><td>-U - -</td><td>-U</td></tr></table> شیوهٔ دوم: <table><tr><td rowspan="4">پایه‌های آوایی</td><td>دُن یا نَ</td><td>یَر رَ دان کِ</td><td>پَ ری شان کُ</td><td>نی دِ لی</td></tr><tr><td>زِن ها ر</td><td>بَد مَ کُن کِ</td><td>نَ کَر دَس ت</td><td>عا قِ لی</td></tr><tr><td>مفعول</td><td>فاعلاتْ</td><td>مفاعِلْ</td><td>فاعِلن</td></tr><tr><td>U - -</td><td>U - U -</td><td>U - -U</td><td>-U -</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	دُن یا نَ یَر	رَ دان کِ پَ	ری شان کُ نی	دِ لی	زِن ها ر بَد	مَ کُن کِ نَ	کَر دَس ت عا	قِ لی	مستفعلن	مفاعِلْ	مستفعلن	فَعْل	-U - -	UU - U	-U - -	-U	پایه‌های آوایی	دُن یا نَ	یَر رَ دان کِ	پَ ری شان کُ	نی دِ لی	زِن ها ر	بَد مَ کُن کِ	نَ کَر دَس ت	عا قِ لی	مفعول	فاعلاتْ	مفاعِلْ	فاعِلن	U - -	U - U -	U - -U	-U -
	پایه‌های آوایی		دُن یا نَ یَر	رَ دان کِ پَ	ری شان کُ نی	دِ لی																													
زِن ها ر بَد			مَ کُن کِ نَ	کَر دَس ت عا	قِ لی																														
مستفعلن			مفاعِلْ	مستفعلن	فَعْل																														
-U - -		UU - U	-U - -	-U																															
پایه‌های آوایی	دُن یا نَ	یَر رَ دان کِ	پَ ری شان کُ	نی دِ لی																															
	زِن ها ر	بَد مَ کُن کِ	نَ کَر دَس ت	عا قِ لی																															
	مفعول	فاعلاتْ	مفاعِلْ	فاعِلن																															
	U - -	U - U -	U - -U	-U -																															
	ت شیوهٔ اول: <table><tr><td rowspan="4">پایه‌های آوایی</td><td>آ بی تَ رَ</td><td>زا نی مِ کِ</td><td>بی رَن گِ بِ</td><td>می ریم</td></tr><tr><td>اَز شی شِ نَ</td><td>بو دی مِ کِ</td><td>با سَن گِ بِ</td><td>می ریم</td></tr><tr><td>مستفعلْ</td><td>مستفعلْ</td><td>مستفعلْ</td><td>مُستف</td></tr><tr><td>UU - -</td><td>UU - -</td><td>UU - -</td><td>- -</td></tr></table> شیوهٔ دوم: <table><tr><td rowspan="4">پایه‌های آوایی</td><td>آ بی تَ</td><td>رَ زا نی مِ</td><td>کِ بی رَن گِ</td><td>بِ می ریم</td></tr><tr><td>اَز شی شِ</td><td>نَ بو دی مِ</td><td>کِ با سَن گِ</td><td>بِ می ریم</td></tr><tr><td>مفعولْ</td><td>مفاعِلْ</td><td>مفاعِلْ</td><td>فعولن (مفاعی)</td></tr><tr><td>U - -</td><td>U - -U</td><td>U - -U</td><td>- - U</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	آ بی تَ رَ	زا نی مِ کِ	بی رَن گِ بِ	می ریم	اَز شی شِ نَ	بو دی مِ کِ	با سَن گِ بِ	می ریم	مستفعلْ	مستفعلْ	مستفعلْ	مُستف	UU - -	UU - -	UU - -	- -	پایه‌های آوایی	آ بی تَ	رَ زا نی مِ	کِ بی رَن گِ	بِ می ریم	اَز شی شِ	نَ بو دی مِ	کِ با سَن گِ	بِ می ریم	مفعولْ	مفاعِلْ	مفاعِلْ	فعولن (مفاعی)	U - -	U - -U	U - -U	- - U
	پایه‌های آوایی		آ بی تَ رَ	زا نی مِ کِ	بی رَن گِ بِ	می ریم																													
اَز شی شِ نَ			بو دی مِ کِ	با سَن گِ بِ	می ریم																														
مستفعلْ			مستفعلْ	مستفعلْ	مُستف																														
UU - -		UU - -	UU - -	- -																															
پایه‌های آوایی	آ بی تَ	رَ زا نی مِ	کِ بی رَن گِ	بِ می ریم																															
	اَز شی شِ	نَ بو دی مِ	کِ با سَن گِ	بِ می ریم																															
	مفعولْ	مفاعِلْ	مفاعِلْ	فعولن (مفاعی)																															
	U - -	U - -U	U - -U	- - U																															
۱۶	گزینهٔ «۱»: قآنی شیرازی																																		
۱۷																																			
	الف در مصراع دوم بخشی از آیهٔ ۵ سورة قدر قرآن تضمین شده است.																																		
	ب مصراع دوم برگرفته از آیهٔ ۲۰۱ سورة بقرهٔ قرآن است.																																		
۱۸	تناقض (زیرا با مهر خاموشی، گویا می‌شود!)																																		
۱۹	داستان بر دار کردن حسین بن منصور حلاج.																																		
۲۰	الف) جیب، جام، مال یا از مال تهی است. می یا از می تهی است. ب) لف و نشر مرتب.																																		
۲۱	(۱) میرزادهٔ عشقی: سه تابلوی مریم (صفحهٔ ۱۷، ۱۸ کتاب درسی) (۲) میرزا حسن‌خان بدیع: شمس‌الدین و قمر (صفحهٔ ۱۹ کتاب درسی) (۳) قائم مقام فراهانی: منشآت (صفحهٔ ۲۰ کتاب درسی) (۴) ملک‌الشعراى بهار: تاریخ تطوّر نظم فارسی (صفحهٔ ۱۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: (۱) میرزادهٔ عشقی: سه تابلوی مریم (۲۵، نمره) (۲) میرزا حسن‌خان بدیع: شمس‌الدین و قمر (۲۵، نمره) (۳) قائم مقام فراهانی: منشآت (۲۵، نمره) (۴) ملک‌الشعراى بهار: تاریخ تطوّر نظم فارسی (۲۵، نمره)																																		
	۱																																		

ردیف	نمره	
۲۲	۰.۷۵	الف) واژه «کرور»، واژه‌ای انگلیسی یا هندی است و نشان‌دهنده ورود لغات فرنگی به نثر فارسی در دوره بیداری است. ب) «قشون»، یک واژه ترکی است. ج) نثر نوشته ساده و قابل فهم است. (صفحه ۴۵ و ۴۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) ورود واژه‌های فرنگی (انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ...) به نثر فارسی (۲۵/۰ نمره) ب) قشون (۲۵/۰ نمره) ج) ساده / آسان / روان (و هر پاسخ صحیح دیگر) (۲۵/۰ نمره)
۲۳	۰.۵	سوی من: UU - $\Leftarrow$ اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت‌ها (کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند) در هجای اول سرافرازی: U - - - $\Leftarrow$ اختیار زبانی حذف همزه (صفحه ۴۹ و ۵۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: سوی من $\Leftarrow$ اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت‌ها یا کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند سرافرازی $\Leftarrow$ اختیار زبانی حذف همزه (هر مورد ۲۵/۰ نمره)
۲۴	۰.۷۵	الف $\Leftarrow$ ۱ ب $\Leftarrow$ ۳ ج $\Leftarrow$ ۲ (صفحه ۲۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف $\Leftarrow$ ۱ ب $\Leftarrow$ ۳ ج $\Leftarrow$ ۲ (هر مورد ۲۵/۰ نمره)
۲۵	۰.۷۵	
		الف هجای هفتم یا هجای هفت (۷)
		ب امکان حذف همزه
		پ درست

ردیف	نمره																
۱	کدام بیت را به شکل «مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعلن» نیز می‌توان به پایه‌های آوایی تقطیع کرد؟ پایه‌های آن را در جدول قرار دهید. الف) با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت ب) آتش حب‌الوطن چو شعله فروزد از دل مؤمن کند به مجمره اسپند <table><tr><td colspan="4">پایه‌های آوایی</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفعولُ</td><td>فاع لاتُ</td><td>مفاعیلُ</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	پایه‌های آوایی				وزن	مفعولُ	فاع لاتُ	مفاعیلُ								
پایه‌های آوایی																	
وزن	مفعولُ	فاع لاتُ	مفاعیلُ														
۲	وزن کدام بیت «مستفعلُ فاعلاتُ فعْلن» است؟ پایه‌های آوایی آن را نشان دهید. الف) بده ساقی شراب ارغوانی به یاد نرگس جادوی فرخ ب) ای سرو بلند قامت دوست وه وه که شمایلِت چه نیکوست																
۳	وزن کدام بیت «مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف» یا «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ مفاعی» است؟ پایه‌های آوایی آن را به شکل دوم(ناهمسان) نشان دهید. الف) مه روی تو، شب موی تو، گل بوی تو دارد گلزار جهان خرّمی از روی تو دارد ب) آن ابر سرکشم که به یک لحظه خیرگی باریده‌ام تگرگ به باغ و بهار خویش																
۴	هر مصراع را به وزن خود در ردیف مقابل وصل کنید. <table><tr><td>مصرع</td><td>وزن</td></tr><tr><td>الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد</td><td>۱ - مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن</td></tr><tr><td>ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد</td><td>۲ - مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعَل</td></tr><tr><td>پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن</td><td>۳ - فاعلاتن مفاعِلن فَعَلن</td></tr><tr><td>ت) ای لبت خنده بر شراب زده</td><td>۴ - مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فَعَلن</td></tr></table>	مصرع	وزن	الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد	۱ - مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن	ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد	۲ - مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعَل	پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن	۳ - فاعلاتن مفاعِلن فَعَلن	ت) ای لبت خنده بر شراب زده	۴ - مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فَعَلن						
مصرع	وزن																
الف) از چوب خشک میوه و در نی شکر نهاد	۱ - مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن																
ب) به لطف اگر بخوری خون من روا باشد	۲ - مستفعلن مفاعلُ مستفعلن فَعَل																
پ) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن	۳ - فاعلاتن مفاعِلن فَعَلن																
ت) ای لبت خنده بر شراب زده	۴ - مفاعِلن فعلاتن مفاعِلن فَعَلن																
۵	کدام بیت هم از تلمیح برخوردار است و هم از تضمین؟ مشخص کنید. الف) ناقه سنگین می‌رود در هر قدم گویی ز شوق روح مجنون چنگ در دامان محمل می‌زند ب) ایوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد مبتلا پیوسته این بودش دعا: الصبرُ مفتاح الفرج																
۶	نهضت ساده‌نویسی چگونه شکل گرفت؟																
۷	با توجه به بیت زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید: «سعدی اگر فعل نیک از تو نیاید همی بد نبود نام نیک، از عقبِت یادگار» الف) وزن بیت را بنویسید. ب) در رکن اول مصراع اول کدام اختیار شاعری زبانی دیده می‌شود؟ ج) پایهٔ آوایی دوم در مصراع دوم چیست؟																

ردیف	نمره	
۸		شعر زیر را در دو سطح ادبی و فکری بررسی کنید (از هر سطح دو مورد). از مُلک ادب حکم گزاران همه رفتند شو بار سفر بند که یاران همه رفتند آن گرد شتابنده که در دامن صحراست گوید چه نشینی که سواران همه رفتند داغ است دل لاله و نیلی است بر سرو کز باغ جهان لاله‌عذاران همه رفتند افسوس که افسانه‌سرایان همه خفتند اندوه که اندوه‌گساران همه رفتند یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند خون بار بهار از مژه در فرقت احباب کز پیش تو چون ابر بهاران همه رفتند «ملک‌الشعرای بهار»
۹		بیت ادیب الممالک را در خودارزیابی شماره ۲ از نظر قلمرو فکری تحلیل کنید.
۱۰		چرا ادبیات دوره بیداری - به‌ویژه شعر - زبان محاوره را برگزید؟
۱۱	۰.۷۵	کدام یک از واژه‌های داخل کمانک درست است؟
		الف) از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری (سادگی، پیچیدگی) است.
		ب) از شاخه‌های ارزنده‌ای که در نثر عصر بیداری چشم‌نواز است، (طنز سیاسی - اجتماعی / طنز اخلاقی) است.
		پ) شاعری که با استفاده از واژه‌ها و اصطلاحات موسیقی عامیانه شعر می‌سرود (ادیب‌الممالک فراهانی - عارف قزوینی) بود.
۱۲	۰.۲۵	برای بیت زیر کدام وزن، «ترجیع» دارد؟ «دل نیست کبوتر که چو برخواست نشیند از گوشه بامی که پریدیم، پریدیم» الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن ب) مُستفعل مُستفعل مُستفعل مُستف
۱۳		در سروده زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟ «رود می‌نالد / جغد می‌خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می‌تراود ز لبم قصه سرد / دلم افسرده در این تنگ غروب» الف) استعاره مکنیه ب) حس آمیزی ج) متناقض‌نما د) جناس
۱۴		کدام یک از جملات زیر درست و کدام نادرست است؟
		الف) کتاب تاریخ بیداری ایرانیان در حوزه نمایشنامه‌نویسی نثر دوره مشروطه است.
۱۵		آرایه مناسب هر بیت را از کمانک مقابل آن انتخاب کنید.
		الف) شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها؟ (تلمیح / مراعات نظیر)
۱۶		وزن سومین پایه آوایی، در بیت زیر چیست؟ اگر چه حُسن فروشان به جلوه آمده‌اند کسی به حُسن و ملاحظت به یار ما نرسد

ردیف	نمره
۱۷	کدام یک از بیت‌های زیر دارای پایه‌های آوایی ناهمسان است؟ نشانه‌های هجایی و وزن هر یک را بنویسید. (الف) ترک گدایی مکن که گنج بیایی از نظر رهروی که در گذر آید (حافظ) (ب) بیا عاشقی را رعایت کنیم ز یاران عاشق حکایت کنیم (سیدحسن حسینی) (پ) گشت یکی چشمه ز سنگی جدا غلغله زن، چهره نما، تیزپا (نیما یوشیج) (ت) دلا بسوز که سوز تو کارها بکند نیاز نیم شبی دفع صد بلا بکند (حافظ)
۱۸	کدام گزینه از شاعران قصیده سرا به سبک شاعران کهن خراسانی و عهد سلجوقی است؟ (۱) قآن‌ی شیرازی (۲) مجمر اصفهانی (۳) فروغی بسطامی (۴) نشاط اصفهانی
۱۹	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب کامل کنید.
	(الف) از بارزترین شاخصه‌های زبان شعر عصر بیداری و است.
	(ب) نثر دوره بیداری به دلیل موقعیت و قابل فهم برای عوام است.
	(پ) کاربرد واژه‌هایی مثل «بادافره، خلیدن، گلخن و ...» نشان می‌دهد که برخی از شاعران دوره بیداری به توجه داشته‌اند.
	(ت) در عصر بیداری، توجه به قالب‌های قصیده و مثنوی در شعر و بیشتر است.
	(ث) بنیادی‌ترین تفکر و خواست مشروطه‌خواهان، مضمون و در سخن شاعران و نویسندگان است.
۲۰	«متناقض‌نما» را در سروده‌های زیر بیابید.
	(الف) غرّش باد، آوازهای خاموشی را افسار گسیخته کرده بود.
	(ب) کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق / بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی
	(پ) هیچ گودالی را چنین رفع ندیده بودم / در حضيض هم می‌توان عزیز بود
	(ت) بلندی از آن یافت کاو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد
	(ث) مکن کاری که بر پا سنگت آید جهان با این فراخی تنگت آید
	(ج) چنین نقل دارم ز مردان راه فقیران منعم، گدایان شاه
	(چ) من که دارم در گدایی گنج سلطانی به دست کی طمع در گردش گردون دون پرور کنم؟

ردیف	نمره	
۲۱	۰.۵	تضمین را در سروده زیر مشخص کنید: هاتف اصفهانی در این سروده، شعر کدام شاعر را تضمین کرده است؟ مَه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی / که بُتان فرو گذارند اساس خودنمایی شده انتظارم از حد چه شود ز در آبی / ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی چه کنم که هست اینها گل باغ آشنایی
۲۲	۰.۵	با توجه به دو بیت زیر: «آن قصر که جمشید در او جام گرفت / آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت بهرام که گور می گرفت می همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت» الف) چرا ابیات بالا به دو شکل بُرش هجایی می شوند؟ ب) پایه آوایی سوم مصرع آخر را بنویسید.
۲۳	۱.۲۵	نقد و تحلیل نظم و نثر (۶.۵ نمره) با توجه به ابیات زیر که از «عارف قزوینی» است، به سؤالات زیر پاسخ دهید. «ناله مرغ اسیر این همه بهر وطن است / مسلک مرغ گرفتار قفس همچو من است فکری ای هم وطنان در ره آزادی خویش / بنمایید که هر کس نکند مثل من است خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد / ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است» الف) مفهوم «بیگانه ستیزی» در کدام بیت وجود دارد؟ ب) کدام واژه در ابیات بالا نشانگر سرزمینی است که مردمش با مشترکات قومی و فرهنگی و زبانی در آن زندگی می کنند؟ ج) واژه ای در بیت اول پیدا کنید که مفهوم مجازی دارد. د) یک ویژگی فکری و یک ویژگی ادبی برای بیت دوم بنویسید.
۲۴	۰.۷۵	وزن مصرع «جانا نظری که ناتوانم»، «مفعول مفاعیلن فعولن» است؛ اگر هجاهای این مصرع را به گونه دیگر برش بزنیم، وزن آن چه خواهد بود؟
۲۵	۰.۵	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید. «چيست اين سقفِ بلندِ ساده بسيار نقش / هيچ دانا زين معمّا در جهان آگاه نيست»
		الف) تضاد در یک امر در کدام مصرع وجود دارد؟
		ب) این نوع «تضاد» سبب خلق چه آرایه ای شده است؟

ردیف	نمره														
۱	(الف) <table><tr><td rowspan="2">پایه‌های آوایی</td><td>با آن ک</td><td>جی بُ جام</td><td>مَ نَز مَال</td><td>می ت هیست</td></tr><tr><td>ما را ف</td><td>راغ تیس ت</td><td>کِ جم شی د</td><td>جم ن داشت</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفعول</td><td>فاعلات</td><td>مفاعیل</td><td>فاعِلن</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	با آن ک	جی بُ جام	مَ نَز مَال	می ت هیست	ما را ف	راغ تیس ت	کِ جم شی د	جم ن داشت	وزن	مفعول	فاعلات	مفاعیل	فاعِلن
پایه‌های آوایی	با آن ک		جی بُ جام	مَ نَز مَال	می ت هیست										
	ما را ف	راغ تیس ت	کِ جم شی د	جم ن داشت											
وزن	مفعول	فاعلات	مفاعیل	فاعِلن											
۲	(ب) <table><tr><td rowspan="2">پایه‌های آوایی</td><td>ای سر و ب</td><td>لن دِ قَام</td><td>تِ دوست</td></tr><tr><td>وه وه ک ش</td><td>ما یِ لت چ</td><td>نی کوست</td></tr></table> وزن بیت الف مفاعیلن مفاعیلن فعولن است.	پایه‌های آوایی	ای سر و ب	لن دِ قَام	تِ دوست	وه وه ک ش	ما یِ لت چ	نی کوست							
پایه‌های آوایی	ای سر و ب		لن دِ قَام	تِ دوست											
	وه وه ک ش	ما یِ لت چ	نی کوست												
۳	(الف) <table><tr><td rowspan="2">پایه‌های آوایی</td><td>مه روی</td><td>تُ شب موی</td><td>تُ گل بوی</td><td>تُ دارد</td></tr><tr><td>گل زار</td><td>جَ هان خَر</td><td>می یز روی</td><td>تُ دارد</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفعول</td><td>مفاعیل</td><td>مفاعیل</td><td>فعولن</td></tr></table> وزن بیت ب، مستفعِلن مفاعِلْ مستفعِلن فعل یا «مفعول فاعلات مفاعیل فاعِلن» است.	پایه‌های آوایی	مه روی	تُ شب موی	تُ گل بوی	تُ دارد	گل زار	جَ هان خَر	می یز روی	تُ دارد	وزن	مفعول	مفاعیل	مفاعیل	فعولن
پایه‌های آوایی	مه روی		تُ شب موی	تُ گل بوی	تُ دارد										
	گل زار	جَ هان خَر	می یز روی	تُ دارد											
وزن	مفعول	مفاعیل	مفاعیل	فعولن											
۴	(الف) ← ۲ (ب) ← ۴ (پ) ← ۱ (ت) ← ۳														
۵	بیت ب. توضیح: در بیت الف) تنها تلمیح به داستان زندگی مجنون دیده می‌شود اما در مصراع اول بیت «ب» به داستان زندگی «ایوب» یکی از پیامبران الهی که به بلاها و بیماری‌های بسیار دچار شد، تلمیح شده و در مصراع دوم، حدیث «الصبرُ مفتاحُ الفرج» تضمین شده است.														
۶	در دورهٔ بیداری، ادبیات به‌ویژه شعر برای آنکه بتواند با تودهٔ مردم ارتباط برقرار کند زبان محاوره را برگزید تا قابل فهم‌تر باشد و مفاهیم جدید را با زبانی ساده انتقال دهد؛ به این ترتیب نهضت ساده‌نویسی همراه با نهضت آزادی‌خواهی شکل گرفت.														
۷	(الف) مفتعلن فاعلن، مفتعلن فاعلن (ب) تبدیل مصوت بلند «ی» به کوتاه در هجای دوم (سج دی ی گر: $-U \neq -$) (ج) نام نیک: $-U$ ، فاعلن														
۸	زبانی: ۱ - سادگی و روانی، ۲ - قابل فهم بودن، ۳ - توجه به مردم و ابزاری بودن شعر ادبی: ۱- استفاده از آرایه‌های ادبی چون تشبیه و تشخیص، ۲- قالب شعر غزل است؛ ۳- شعر ردیف و قافیه دارد. ۴- وزن عروضی و تساوی مصراع‌ها در آن رعایت شده است. ۵- نمادین شدن بعضی واژه‌ها مثل مرغ و سرو و لاله فکری: ۱- عشق به وطن و بیان ظلم و بی‌عدالتی استبدادگران در شعر این شاعر نمود دارد. ۲- دعوت به آزادی‌خواهی و قیام، حسرت از دست دادن آزادی‌خواهان، ۳- حاکمیت فضای سیاسی بر شعر. ۴- تشویق مردم به تحرک و بیداری ۵- درونمایه‌های آزادی، وطن، تعلیم و فرهنگ. توجه به حوادث و مقتضیات زمان و تغییر نگرش شاعران. تحت‌تأثیر بودن شعر از تحولات دورهٔ مشروطیت.														
۹	آتش حب‌الوطن چو شعله فروزد از دل مؤمن کند به مجمره اسپند این بیت دربردارندهٔ یکی از موضوعات اصلی شعر دورهٔ بیداری یا مشروطه؛ یعنی وطن‌دوستی و میهن‌پرستی است. شاعر عشق به وطن را چون آتشی می‌داند که انسان باایمان تحت تأثیر این آتش جان خود را برای وطن فدا می‌کند. مفهوم: عشق به میهن وقتی در دل انسان شعله می‌افروزد، دل را مانند اسپند درون آتش به هیجان وامی‌دارد.														
۱۰	برای ارتباط با تودهٔ مردم														

ردیف	نمره																																																																																	
۱۱	۰.۷۵																																																																																	
		الف) سادگی																																																																																
		ب) طنز سیاسی - اجتماعی																																																																																
		پ) عارف قزوینی																																																																																
۱۲	۰.۲۵	«ب» یا «مُسْتَفْعَلُ مُسْتَفْعَلُ مُسْتَفْعَلُ مُسْتَف»																																																																																
۱۳		گزینه ج (متناقض‌نما) نالیدن رود: استعاره مکنیه/ قصهٔ سرد: حس‌آمیزی/ تنگ و رنگ: جناس																																																																																
۱۴																																																																																		
		الف) نادرست.																																																																																
۱۵																																																																																		
		الف) مراعات نظیر																																																																																
۱۶		مُفَاعِلُنْ																																																																																
		الف)																																																																																
		<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>تر ک گِ دا</td><td>بی مَ کنِ کِ</td><td>گن جِ پِ یا</td><td>بی</td></tr><tr><td></td><td>از نَ ظَ رِ</td><td>ره رُ وی کِ</td><td>در گِ ذِ را</td><td>ید</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفتعلن</td><td>فاعلات</td><td>مفتعلن</td><td>فع</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>-UU-</td><td>U - U -</td><td>-UU-</td><td>-</td></tr></table> این بیت دارای پایه‌های آوایی ناهمسان است. ب) <table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>پِ یا عا</td><td>شِ قی را</td><td>رَ عا یت</td><td>کِ نیم</td></tr><tr><td></td><td>زِ یا را</td><td>نِ عا شق</td><td>حِ ما یت</td><td>کِ نیم</td></tr><tr><td>وزن</td><td>فعولن</td><td>فعولن</td><td>فعولن</td><td>فعل</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>- - U</td><td>- - U</td><td>- - U</td><td>- U</td></tr></table> پ) <table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>گشت یِ کی</td><td>چشمِ زِ سند</td><td>گی جِ دا</td><td></td></tr><tr><td></td><td>غُلْ غُلْ لِ زن</td><td>چِه رِ نَدِ ما</td><td>تیدِ زِ پا</td><td></td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفتعلن</td><td>مفتعلن</td><td>فاعِلن</td><td></td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>-UU-</td><td>-UU-</td><td>-U-</td><td></td></tr></table> ت) <table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>دِ لا پِ سو</td><td>زِ کِ سو زِ</td><td>تُ کا رِ ها</td><td>پِ کِ نَد</td></tr><tr><td></td><td>نِ یا زِ نید</td><td>م شَتِ بی دَف</td><td>عِ صد بَ لا</td><td>پِ کِ نَد</td></tr><tr><td>وزن</td><td>مفاعِلن</td><td>فعلاتن</td><td>مفاعِلن</td><td>فعلن</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>-U - U</td><td>- - UU</td><td>-U - U</td><td>-UU</td></tr></table> این بیت دارای پایه‌های آوایی ناهمسان است.	پایه‌های آوایی	تر ک گِ دا	بی مَ کنِ کِ	گن جِ پِ یا	بی		از نَ ظَ رِ	ره رُ وی کِ	در گِ ذِ را	ید	وزن	مفتعلن	فاعلات	مفتعلن	فع	نشانه‌های هجایی	-UU-	U - U -	-UU-	-	پایه‌های آوایی	پِ یا عا	شِ قی را	رَ عا یت	کِ نیم		زِ یا را	نِ عا شق	حِ ما یت	کِ نیم	وزن	فعولن	فعولن	فعولن	فعل	نشانه‌های هجایی	- - U	- - U	- - U	- U	پایه‌های آوایی	گشت یِ کی	چشمِ زِ سند	گی جِ دا			غُلْ غُلْ لِ زن	چِه رِ نَدِ ما	تیدِ زِ پا		وزن	مفتعلن	مفتعلن	فاعِلن		نشانه‌های هجایی	-UU-	-UU-	-U-		پایه‌های آوایی	دِ لا پِ سو	زِ کِ سو زِ	تُ کا رِ ها	پِ کِ نَد		نِ یا زِ نید	م شَتِ بی دَف	عِ صد بَ لا	پِ کِ نَد	وزن	مفاعِلن	فعلاتن	مفاعِلن	فعلن	نشانه‌های هجایی	-U - U	- - UU	-U - U	-UU
پایه‌های آوایی	تر ک گِ دا	بی مَ کنِ کِ	گن جِ پِ یا	بی																																																																														
	از نَ ظَ رِ	ره رُ وی کِ	در گِ ذِ را	ید																																																																														
وزن	مفتعلن	فاعلات	مفتعلن	فع																																																																														
نشانه‌های هجایی	-UU-	U - U -	-UU-	-																																																																														
پایه‌های آوایی	پِ یا عا	شِ قی را	رَ عا یت	کِ نیم																																																																														
	زِ یا را	نِ عا شق	حِ ما یت	کِ نیم																																																																														
وزن	فعولن	فعولن	فعولن	فعل																																																																														
نشانه‌های هجایی	- - U	- - U	- - U	- U																																																																														
پایه‌های آوایی	گشت یِ کی	چشمِ زِ سند	گی جِ دا																																																																															
	غُلْ غُلْ لِ زن	چِه رِ نَدِ ما	تیدِ زِ پا																																																																															
وزن	مفتعلن	مفتعلن	فاعِلن																																																																															
نشانه‌های هجایی	-UU-	-UU-	-U-																																																																															
پایه‌های آوایی	دِ لا پِ سو	زِ کِ سو زِ	تُ کا رِ ها	پِ کِ نَد																																																																														
	نِ یا زِ نید	م شَتِ بی دَف	عِ صد بَ لا	پِ کِ نَد																																																																														
وزن	مفاعِلن	فعلاتن	مفاعِلن	فعلن																																																																														
نشانه‌های هجایی	-U - U	- - UU	-U - U	-UU																																																																														
۱۸		گزینه د ۱: قاتنی شیرازی																																																																																

ردیف		نمونه																																																																												
۱۹																																																																														
	الف	سادگی - روانی																																																																												
	ب	اجتماعی - انقلابی																																																																												
	پ	واژگان کهن																																																																												
	ت	ملک‌الشعراى بهار - ادیب‌الممالک فراهانی																																																																												
	ث	قانون و قانون‌مداری																																																																												
۲۰																																																																														
	الف	آواز خاموش ترکیبی است که متناقض‌نما ساخته است.																																																																												
	ب	طوفان با آرامش نمی‌تواند هم‌زمان باشد.																																																																												
	پ	گودال رفیع / عزیز بودن در حقیض																																																																												
	ت	بلندی از پستی یافتن / از نیستی هستی یافتن																																																																												
	ث	جهان فراخ تنگ جلوه کند.																																																																												
	ج	فقیران منعم / گدایان شاه																																																																												
	چ	در گدایی گنج سلطانی داشتن																																																																												
۲۱		«ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی / ز دو دیده خون فشانم ز غمت شب جدایی» فخرالدین عراقی																																																																												
۲۲		الف) چون دو هجای اول بلند هستند (--) یا اینکه با رکن مستفعل (-- U U) شروع شده است. تقطیع ابیات: <table><tr><td>آن</td><td>قص</td><td>ر</td><td>ک</td><td>جم</td><td>شی</td><td>د</td><td>د</td><td>رو</td><td>جا</td><td>م</td><td>گ</td><td>رفت</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="3">فع</td></tr></table> یا «مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعَل» <table><tr><td>آ</td><td>هو</td><td>ب</td><td>چ</td><td>کر</td><td>د</td><td>رو</td><td>ب</td><td>ها</td><td>را</td><td>م</td><td>گ</td><td>رفت</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>U</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="3">فاعلاتُ</td><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="3">فع</td></tr></table> یا «مفعولُ مفاعِلن مفاعیلُ فَعَل»	آن	قص	ر	ک	جم	شی	د	د	رو	جا	م	گ	رفت	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	مستفعل			مستفعل			مستفعل			فع			آ	هو	ب	چ	کر	د	رو	ب	ها	را	م	گ	رفت	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	مستفعل			فاعلاتُ			مستفعل			فع		
آن	قص	ر	ک	جم	شی	د	د	رو	جا	م	گ	رفت																																																																		
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-																																																																		
مستفعل			مستفعل			مستفعل			فع																																																																					
آ	هو	ب	چ	کر	د	رو	ب	ها	را	م	گ	رفت																																																																		
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-																																																																		
مستفعل			فاعلاتُ			مستفعل			فع																																																																					

ردیف	نمره																																																																																															
	۰.۵	<table><tr><td>بِهـ</td><td>رَا</td><td>م</td><td>کَ</td><td>گُو</td><td>ر</td><td>مِی</td><td>گِ</td><td>رَف</td><td>تِی</td><td>هـ</td><td>مِ</td><td>عَمر</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>ا</td><td>ا</td><td>-</td><td>ا</td><td>-</td><td>ا</td><td>-</td><td>-</td><td>ا</td><td>ا</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="2">کَ</td><td colspan="3">فاعلات</td><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="2">فَع</td></tr></table> یا «مفعولُ مفاعِلن مفاعیلُ فَعَل» <table><tr><td>دِی</td><td>دِی</td><td>کَ</td><td>چ</td><td>گُو</td><td>نَ</td><td>گُو</td><td>ر</td><td>بِهـ</td><td>رَا</td><td>م</td><td>گِ</td><td>رَفَت</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td><td>ا</td><td>ا</td><td>-</td><td>ا</td><td>-</td><td>ا</td><td>-</td><td>-</td><td>ا</td><td>ا</td><td>-</td></tr><tr><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="2">کَ</td><td colspan="3">فاعلات</td><td colspan="3">مستفعل</td><td colspan="2">فَع</td></tr></table> یا «مفعولُ مفاعِلن مفاعیلُ فَعَل» (ب) برش اول <table><tr><td>بِهـ</td><td>رَا</td><td>مِ</td><td>گ</td></tr></table> برش دوم <table><tr><td>ر</td><td>بِهـ</td><td>رَا</td><td>م</td></tr></table> (صفحة ۲۶ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) چون دو هجای اول بلند هستند (- -) یا اینکه با رکن مستفعل (- - ا ا) شروع شده است. (۲۵/۰ نمره) (ب) برش اول <table><tr><td>بِهـ</td><td>رَا</td><td>م</td><td>گ</td></tr></table> برش دوم <table><tr><td>ر</td><td>بِهـ</td><td>رَا</td><td>م</td></tr></table> (۲۵/۰ نمره، نوشتن یکی از برش‌ها کافی است.)	بِهـ	رَا	م	کَ	گُو	ر	مِی	گِ	رَف	تِی	هـ	مِ	عَمر	-	-	ا	ا	-	ا	-	ا	-	-	ا	ا	-	مستفعل			کَ		فاعلات			مستفعل			فَع		دِی	دِی	کَ	چ	گُو	نَ	گُو	ر	بِهـ	رَا	م	گِ	رَفَت	-	-	ا	ا	-	ا	-	ا	-	-	ا	ا	-	مستفعل			کَ		فاعلات			مستفعل			فَع		بِهـ	رَا	مِ	گ	ر	بِهـ	رَا	م	بِهـ	رَا	م	گ	ر	بِهـ	رَا	م
بِهـ	رَا	م	کَ	گُو	ر	مِی	گِ	رَف	تِی	هـ	مِ	عَمر																																																																																				
-	-	ا	ا	-	ا	-	ا	-	-	ا	ا	-																																																																																				
مستفعل			کَ		فاعلات			مستفعل			فَع																																																																																					
دِی	دِی	کَ	چ	گُو	نَ	گُو	ر	بِهـ	رَا	م	گِ	رَفَت																																																																																				
-	-	ا	ا	-	ا	-	ا	-	-	ا	ا	-																																																																																				
مستفعل			کَ		فاعلات			مستفعل			فَع																																																																																					
بِهـ	رَا	مِ	گ																																																																																													
ر	بِهـ	رَا	م																																																																																													
بِهـ	رَا	م	گ																																																																																													
ر	بِهـ	رَا	م																																																																																													
۲۳	۱.۲۵	الف) بیت سوم؛ خانه‌ای که به دست بیگانگان آباد شود، آن را باید ویران کرد. (ب) وطن (ج) مرغ اسیر (مجاز از شاعر آزادی‌خواه است.) (د) فکری: توصیه به مبارزه برای آزادی / ادبی: کاربرد تشبیه (هر کس در راه آزادی فکری نکند، مثل من مسلک مرغ گرفتار قفس را دارد (اسیر است)). (صفحة ۳۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) بیت سوم (۲۵/۰ نمره) (ب) وطن (۲۵/۰ نمره) (ج) مرغ اسیر (۲۵/۰ نمره) (د) فکری: توصیه به مبارزه برای آزادی (۲۵/۰ نمره) / ادبی: کاربرد تشبیه (۲۵/۰ نمره)																																																																																														
۲۴	۰.۷۵	وزن مصراع سؤال «مفعولُ مفاعِلن فعولن» یا «مستفعلُ فاعلاتُ مستف (فعلن)» است. (صفحة ۲۸ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: مستفعلُ (۲۵/۰ نمره) فاعلاتُ (۲۵/۰ نمره) مستف (فعلن) (۲۵/۰ نمره)																																																																																														
۲۵																																																																																																
		ب متناقض‌نما یا پارادوکس یا تناقض																																																																																														

ردیف	نمبره
	د.د.

الف

مصرع اول یا چيست اين سقف ...

ب.

متناقض نما یا پارادوکس یا تناقض

ردیف	نمره				
۱	نشانه‌های هجایی هریک از پایه‌های آوایی زیر را بنویسید.				
	پایه‌های آوایی	قصصِ ها یَت	خ ن دِ یِ تْ	غَ ر ی بان را	با ک ا رِ وان
	نشانه‌های هجایی				
۲	در بیت «آتش آن نیست که از شعلهٔ آن خندد شمع آتش آن است که در خرمن پروانه زدند» واژه‌های «آتش، شعله و شمع» آرایهٔ را پدید آورده‌اند.				
۳	هریک از شاعران ستون سمت راست را به جملهٔ مربوط به خود در ستون سمت چپ وصل کنید.				
	(۱) فرخی یزدی	در به کارگیری تعبیرات عامیانه و آفریدن اشعاری ساده و روان مهارت بسیار داشت. (الف)			
	(۲) محمد تقی بهار	اشعارش به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامهٔ نسیم شمال به چاپ می‌رسید. (ب)			
	(۳) ایرج میرزا	از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت و این شناخت و توانمندی را در خدمت آزادی و وطن‌خواهی درآورد. (ج)			
	(۴) عارف قزوینی	سوز و شوری که در شعرش نمایان است نشان از دردمندی و عشق او به میهن است. (د)			
	(۵) سید اشرف الدین گیلانی	تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. (ه)			
۴	سه مورد از آثار علامه دهخدا را بنویسید.				
۵	تنها اثر قابل توجه در محدودهٔ تاریخی مشروطه چیست؟ تألیف چه کسی است؟				
۶	با توجه به بیت زیر جاهای خالی را در موارد داده‌شده پر کنید. «راحت جان است رفتن با دلارامی به صحرا عین درمان است گفتن درد دل با غمگساری» الف) وزن شعر از بار تکرار تشکیل شده است. ب) اختیار شاعری حذف همزه بار در مصراع اول صورت گرفته است. ج) اختیار شاعری تبدیل مصوت کوتاه به بلند، در هجای رکن مصراع اول صورت گرفته است.				
۷	علت افزایش آگاهی همگانی و لزوم تعلیم و تربیت عمومی با نگاه جدید در دورهٔ بیداری چیست؟				
۸	شعر زیر را از نظر آرایه‌های بدیع معنوی بررسی کنید. غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم گشت از برق تو ظاهر نور ایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم (سید اشرف‌الدین گیلانی)				
۹	در سبک شعری کدام دوره، برخی از شاعران به کاربرد واژگان کهن مثل: بادافره، خلیدن، گلخن و توجه داشتند؟ الف) دورهٔ بیداری ب) دورهٔ بازگشت ادبی ج) دورهٔ انقلاب اسلامی د) دورهٔ معاصر				

ردیف	نمره	
۱۰		جاهای خالی را با واژه مناسب کامل کنید.
		(الف) قائم مقام فراهانی احیاکننده نثر فارسی است و «.....» مهم ترین اثر او است.
		(ب) در دوره بیداری، ادبیات - به ویژه شعر - برای آن که بتواند با توده مردم ارتباط برقرار کند، زبان را برگزید.
۱۱	۰.۵	وزن بیت: «درد عشقی کشیده ام که می رس / زهر هجری چشیده ام که می رس» چیست؟ (الف) فاعلاتن مفاعیلن فعلن (ب) مفتعلن فاعلاتن فع
۱۲		در جاهای خالی واژه های مناسب بنویسید.
		(الف) مهم ترین اثر «میرزاده عشقی» نمایشنامه منظوم است. (ذکر نام اثر)
		(ب) شعر «ای قلم» نمونه ای از اشعار انتقادی است. (ذکر نام نویسنده)
۱۳		«تلمیح» بیت زیر را در یک سطر توضیح دهید. «چون خضر دید آن لب جان بخش دل فریب گفتا که آب چشمه حیوان دهان توست»
۱۴		کدام گزینه یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه به شمار می آید؟ (الف) گسترش یافتن نوگرایی و تجدّدخواهی (ب) تنقّر از خرافات در نثر داستانی (پ) توجّه به حقوق مدنی زنان (ت) حضور راوی سوم شخص و سخن گفتن او با خواننده در بعضی از صحنه ها
۱۵		در بیت زیر به چه دلیل، آرایه ادبی «متناقض نما» دیده می شود؟ ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروز
۱۶		کدام بیت را می توان نمونه سروده انتقادی دوره بیداری به شمار آورد؟ (الف) پرستش به مستی است در کیش مهر برون اند زین جرگه، هشیارها (ب) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قرآن ای قلم
۱۷		چه عاملی سبب شد که شاعران عصر بیداری، شعر را متناسب با زبان و فهم مردم عادی و به شکل محاوره بیان کنند؟
۱۸	۰.۲۵	نوع ادبی «خداوندنامه» صبای کاشانی را بنویسید.
۱۹	۰.۲۵	کدام یک از جمله های مشخص شده درباره نمایشنامه نویسی، در دوره بیداری نادرست است؟ نمایشنامه نویسی در ایران نوع ادبی جدیدی به شمار می رود (۱) و با این شکل غربی اش در ادب کهن، سابقه دارد. (۲) در دوره ناصرالدین شاه رواج یافت. (۳) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، میرزا آقا تبریزی بود. (۴)
۲۰	۰.۲۵	در میان واژگان بیت زیر کدام واژه جزء مفاهیم شعر عصر بیداری محسوب می شود؟ «یا رب تو نگهبان دل اهل وطن باش / کامید بدیشان بود ایران کهن را»

ردیف	نمره										
۲۱	هر یک از بیت‌های ستون «الف» را به وزن آن در ستون «ب» وصل کنید. (یک مورد اضافی است). <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(۱) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت</td><td>مستفعل فاعلاتُ مستفعل</td></tr> <tr> <td>(۲) رم دادن صید خود از آغاز غلط بود / حالا که رماندی و رمیدیم، رمیدیم</td><td>مفعولُ مفاعِلن مفاعیلُ فَعَل</td></tr> <tr> <td>(۳) چون پیرهن عمل بپوشیدم / بگرفت قضای بد گریبانم</td><td>مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف</td></tr> <tr> <td></td><td>مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن</td></tr> </tbody> </table>	الف	ب	(۱) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت	مستفعل فاعلاتُ مستفعل	(۲) رم دادن صید خود از آغاز غلط بود / حالا که رماندی و رمیدیم، رمیدیم	مفعولُ مفاعِلن مفاعیلُ فَعَل	(۳) چون پیرهن عمل بپوشیدم / بگرفت قضای بد گریبانم	مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف		مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن
الف	ب										
(۱) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم / هر ملّتی که مردم صاحب قلم نداشت	مستفعل فاعلاتُ مستفعل										
(۲) رم دادن صید خود از آغاز غلط بود / حالا که رماندی و رمیدیم، رمیدیم	مفعولُ مفاعِلن مفاعیلُ فَعَل										
(۳) چون پیرهن عمل بپوشیدم / بگرفت قضای بد گریبانم	مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف										
	مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن										
۲۲	تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی (۴ نمره) در عبارت‌های زیر پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) در دوران مشروطه مجلهٔ «بهار - نوبهار» با مدیریت «ملک‌الشعراى بهار» منتشر شد. ب) صباى کاشانی یکی از آثار خود را به نام «گلشن صبا» به تقلید از (بوستان - گلستان) سعدى پدید آورد. ج) تنها اثر قابل توجه در زمینهٔ تحقیقات ادبی و تاریخی در دورهٔ بیداری کتاب (شمس و طغرا - تاریخ بیداری ایرانیان) است.										
۲۳	با توجه به بیت «اگر تو از آموختن سر بتابی / نجوید سر تو همی سرورى را» به سؤالات پاسخ دهید. الف) در کدام هجای مصراع اوّل اختیار زبانی تغییر کمیت مصوّت‌ها صورت گرفته است؟ ب) مصراع دوم را تقطیع هجایی کنید.										
۲۴	آرایه‌های «مراعات نظیر، تضاد، تلمیح، تضمین» به ترتیب، در ابیات کدام گزینه آمده است؟ الف) درنیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسّلام ب) یاد از این مرغ گرفتار کنید ای مرغان / چون تماشای گل و لاله و شمشاد کنید ج) چنان آمد اسپ و قباى سوار / که گفتی سمن داشت اندر کنار د) که من شهر علمم علی‌ام در است / درست این سخن گفت پیغمبر است ۱) الف، ج، د، ب ۲) ب، الف، ج، د ۳) ب، ج، د، الف ۴) الف، د، ج، ب										
۲۵	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب نمایید.										
	الف) از معروف‌ترین نویسندگان و سیاست‌مداران بزرگ دورهٔ بیداری که با <u>تغییر سبک نگارش</u>، تکلف را در نثر از بین برد. (ادیب الممالک فراهانی - قائم‌مقام فراهانی)										

ردیف	نمره															
۱	<table><tr><td>پایه‌های آوایی</td><td>قِصِ صِ ها یِ ت</td><td>خ ن دِ یِ تْ</td><td>غَ رِ یِ بانِ را</td><td>با ک ا رِ وان</td></tr><tr><td>نشانه‌های هجایی</td><td>— — U—</td><td>UUU—</td><td>— — —U</td><td>—U— —</td></tr><tr><td>وزن</td><td>فاع لا تن</td><td>مف ت ع لْ</td><td>مَ فاعِ ی لن</td><td>مس تف ع لن</td></tr></table>	پایه‌های آوایی	قِصِ صِ ها یِ ت	خ ن دِ یِ تْ	غَ رِ یِ بانِ را	با ک ا رِ وان	نشانه‌های هجایی	— — U—	UUU—	— — —U	—U— —	وزن	فاع لا تن	مف ت ع لْ	مَ فاعِ ی لن	مس تف ع لن
پایه‌های آوایی	قِصِ صِ ها یِ ت	خ ن دِ یِ تْ	غَ رِ یِ بانِ را	با ک ا رِ وان												
نشانه‌های هجایی	— — U—	UUU—	— — —U	—U— —												
وزن	فاع لا تن	مف ت ع لْ	مَ فاعِ ی لن	مس تف ع لن												
۲	مراعات نظیر															
۳	هـ (۱) ج (۲) الف (۳) د (۴) ب (۵)															
۴	چرند و پرند - لغت‌نامه - امثال و حکم															
۵	تاریخ بیداری ایرانیان تألیف ناظم‌الاسلام کرمانی															
۶	الف) چهار - فاعلاتن ب) دو بار - جان است ← جانتست / درمان است ← درمانتست ج) سوم «ت» - اول															
۷	ظهور مطبوعات و گسترش آن در جامعه															
۸	آرایه‌ها ← تلمیح دارد به سورهٔ قلم: «ن والقلم و ما یسطرون» مراعات نظیر ← واژه‌های: شرع، قرآن و ایمان / واژه‌های: ایران و تهران															
۹	گزینۀ «الف»، سبک دورهٔ بیداری															
۱۰																
	الف) منشآت															
	ب) زبان محاوره															
۱۱	«الف» یا «فاعلاتن مفاعیلن فعلن»															
۱۲																
	الف) ایده‌آل یا سه تابلوی مریم															
	ب) سید اشرف‌الدین گیلانی یا نسیم شمال															
۱۳	اشاره به داستان خضر نبی که به چشمۀ آب حیات دست یافت و به جاودانگی رسید.															
۱۴	گزینۀ «ت»: حضور راوی سوم شخص و سخن گفتن او با خواننده در بعضی از صحنه‌ها															
۱۵	شاعر در مصراع دوم، مدعی است که با مدد گرفتن از باد نوروزی می‌توان چراغ دل را روشن کرد که این امر در زبان، محال است؛ زیرا باد، چراغ را خاموش می‌کند نه روشن و یا هر مفهوم مشابه دیگر.															
۱۶	گزینۀ «ب»: غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم خوش حمایت می‌کنی از شرع قرآن ای قلم															
۱۷	توجه به مردم و استفاده از شعر برای آگاه‌سازی آنان															
۱۸	حماسهٔ مذهبی															
۱۹	جملهٔ دوم (با این شکل غربی‌اش در ادب کهن، سابقه دارد).															

صفحه ۵ از ۶

ردیف	نمره																							
۲۴	الف) هجای سوم (۲۵/۰ نمره) ب) <table><tr><td>نَ</td><td>جَو</td><td>یَد</td><td>سَ</td><td>رِ</td><td>تَ</td><td>هَ</td><td>مِ</td><td>سَر</td><td>وَ</td><td>رِ</td><td>رَا</td></tr><tr><td>U</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>✓</td><td>✓</td><td>-</td><td>-</td><td>-</td><td>U</td><td>-</td></tr></table> (۵/۰ نمره) (صفحه ۵۶ کتاب درسی)	نَ	جَو	یَد	سَ	رِ	تَ	هَ	مِ	سَر	وَ	رِ	رَا	U	-	-	U	✓	✓	-	-	-	U	-
	نَ	جَو	یَد	سَ	رِ	تَ	هَ	مِ	سَر	وَ	رِ	رَا												
U	-	-	U	✓	✓	-	-	-	U	-														
۲۵	الف) تضاد (پخته و خام) (صفحه ۳۰ کتاب درسی) ب) مراعات نظیر (گل، لاله، شمشاد) (صفحه ۳۱ کتاب درسی) ج) تلمیح به داستان حضرت ابراهیم (گلستان شدن آتش بر ابراهیم (ع)) (صفحه ۳۳ کتاب درسی) د) تضمین (فردوسی در مصراع اول سخنی از پیامبر (ص) را آورده است.) (من شهر علم هستم و علی (ع) دروازه آن) (صفحه ۶۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: گزینه ۲، (۲۵/۰ نمره)																							
	۰.۵																							
الف	قائم مقام فراهانی																							